

Creat cu pasiune și savoir-faire. Un volum Baroque Books & Arts®.

*DOMINIQUE,
LOREAU

FERICIREA TRĂIEȘTE ÎN SPATII MICI

traducere din limba franceză de
TEODORA NICOLAU

o existență de o blândă raționalitate, un echilibru perfect între acțiune și lene, între sărăcie și bogăție, între solemnitate și relaxare, între seriozitate și excentricitate.

Calea de mijloc reprezintă idealul de viață în echilibru: cel mai sănătos stil de viață din câte au existat vreodată. Să trăiești într-un spațiu mai mic, ca să schimbi lumea, ar putea să pară o utopie. Însă, în absența utopiilor, ce-ar mai rămâne din speranță?

Cuprins

Introducere	7
1. Avantajele suprafețelor mici	9
2. Privirile celorlalți și ce va spune lumea.....	45
3. Spațiile mici și singurătatea.....	71
4. Și dacă soluția e mutarea într-un spațiu mai mic?	105
5. Cum să transformi o suprafață mică într-un paradis....	131
6. Japonezii și spațiul.....	155
7. De la colibă la casa-bijuterie	169
8. Viitorul locuințelor	181
Concluzie	189

Într-o lume în care tot mai multe locuri sunt prea scăzute și prea scăzute de spațiu, sănătatea și confortul de viață devin tot mai rare.

Într-o lume în care tot mai multe locuri sunt prea scăzute și prea scăzute de spațiu, sănătatea și confortul de viață devin tot mai rare.

Într-o lume în care tot mai multe locuri sunt prea scăzute și prea scăzute de spațiu, sănătatea și confortul de viață devin tot mai rare.

Într-o lume în care tot mai multe locuri sunt prea scăzute și prea scăzute de spațiu, sănătatea și confortul de viață devin tot mai rare.

Într-o lume în care tot mai multe locuri sunt prea scăzute și prea scăzute de spațiu, sănătatea și confortul de viață devin tot mai rare.

MAI PUȚINE GRIJI, MAI MULTĂ LEJERITATE

O LOCUINȚĂ MICĂ, SOLUȚIA PENTRU NENUMĂRATE PROBLEME...

„Fără îndoială, casa mea este mică, dar am un loc unde să îmi aşez trupul. Fiind singur, locuința aceasta îmi ajunge. (...) mă mulțumesc să-mi doresc liniște și cred că fericirea constă în lipsa de griji.”

KAMO NO CHÔMEI, *Însemnări din coliba mea*

Sunt numeroși cei care deplâng spațiul restrâns al locuinței lor și visează să trăiască într-o casă mai mare. Dar, pe de altă parte, cât de mulți sunt cei care se plâng de o casă pe care se chinuie să o administreze, să o întrețină sau să o plătească? Persoanele care elogiază suprafetele mici sunt rare, însă ele au înțeles că preferința pentru un spațiu redus, în defavoarea suprafetelor extinse, are numeroase avantaje: mai puține griji și cheltuieli, mai mult timp și confort. Cu cât tehnologiile avansează și cu cât imperiul consumerismului, cu sminteala grandorii și a necumpătării, ia amploare, cu atât ne îndepărăm de înțelepciune și de moderație. Această necumpătare este însă oare benefică pentru sănătatea și starea noastră de bine?

Mare, tot mai mare – iată la ce aspiră generațiile prezente, fie că e vorba despre o plasmă, un frigider sau o casă. Dar această grandoare ne face mai fericiti? Este ea garanția unei stări de sănătate mai bune, a unui plus de liniște și siguranță?

Respect pentru oameni și cărți

LOCUINȚA MICĂ ARE EFEKT TERAPEUTIC ÎN PRIVINȚA GRIJILOR

„Avem ceva mai bun de făcut cu viața decât să-i grăbim ritmul.”

MOHANDAS KARAMCHAND GANDHI

Să locuiești într-un spațiu restrâns are, fără îndoială, avantajul de a provoca mai puține griji. Omul este sclavul caselor ample, căci acela care spune spațiu mare spune oboseală, responsabilități și dezordine. Mulți oameni cred că e placut să trăiești într-o casă mare; dar oare ei își dau seama că atunci preocupările ajung să li se învârtă aproape în întregime doar în jurul ei? Lucrări de întreținere și înfrumusețare, ore suplimentare la birou pentru a plăti facturile, weekenduri ocupate cu tunderea gazonului, îndepărțarea pânzelor de păianjen sau revopsirea obloanelor... oare asta să fie viața? Nu sunt lucruri mai palpitate de făcut decât să trăiești tot timpul pentru interior, ca să faci curat, să-l înfrumusețezi, să-l protejezi? Ca și nevoia de a mâncă, să locuiești undeva nu ar trebui să fie decât condiția prealabilă a unei vieți libere, lipsite de constrângeri. Nimeni nu poate să conteste că o casă mică e mult mai ușor de amenajat confortabil, de întreținut, de administrat, de închiriat (sau de cumpărat) și de asemenea, de părăsit (sau de vândut) decât una mare. Ceea ce ar trebui să aducă în chip esențial o locuință este odihnă fizică și mintală, posibilitatea de a-ți refațe plinul de energie și

vitalitate pentru ca, în timpul și în afara serviciului, să profiți pe deplin de plăcerile existenței. Casa ar trebui să fie, înainte de toate, un loc al liniștii și o sursă de bucurie, în absența oricărora griji.

FIIND MAI PUȚIN MATERIALIȘTI, SUNTEM MAI FERICIȚI

„Este de o absolută perfecțiune și aproape divin să știi să te bucuri corect de propria existență... Viețile cele mai frumoase sunt, după părere mea, cele care urmează modelul comun și omenesc, viețile ordonate, fără ciudătenii, fără extravagante.”

MICHEL DE MONTAIGNE

Bogăția materială ne smintește și ne face irespnsabili. În schimb, traiul cu foarte puțin și evitarea situațiilor complicate sau a persoanelor dezechilibrate, snoabe și cu pretenții ne îngăduie să ne apropiem de o stare de bine vecină cu fericirea. Acela care s-a debarasat de cea mai mare parte a bunurilor sale materiale poate așadar să se rezume la câțiva zeci de metri pătrați în care să trăiască. Își dă seama că posesiunile prea ample, chiar și la nivel de suprafață a locuinței, nu-i aduc nimic. Să încetăm să ne risipim în îndeletniciri inutile, să nu ne mai împiedicăm de obiecte care au pretenția că ne simplifică viața, când, de fapt, ne-o complică, să nu ocupăm mai mult spațiu decât este nevoie – iată ce ne ajută cu adevărat să regăsim lipsa de griji și lejeritatea anilor tinerei, stări pe care le-am pierdut prin lăcomia noastră de a avea cât mai mult și prin setea noastră de a-i impresiona pe ceilalți. Să trăiești într-un spațiu limitat, simplu, pe care îl poți părași de azi pe mâine, fără pie dici ori complicații (eliberaarea locuinței, formalități lungi și complexe...) îți oferă o senzație de imponderabilitate și o

autonomie extraordinară. E ca și cum te-ai afla abia la începutul vieții, care abia urmează să ti se deschidă, imensă și minunată. Asta explică de ce tocmai persoanele care reușesc să trăiască frugal sunt, paradoxal, cele mai pline de energie.

Respect pentru oameni și cărți

APARTAMENTELE MICI ATRAG MAI PUȚIN HOȚII

„Mătăsuri, şiraguri de perle la gât... ele nu erau, iată, însemnele puterii regeşti, ci ale sclaviei.”

MOHANDAS KARAMCHAND GANDHI,

Autobiografie sau povestea experimentelor mele cu adevărul

Să veghezi mereu ca să nu fi jefuit e o adevărată sclavie! Cât timp și energie irosești instalând sisteme anti-furt, camere de supraveghere sau rugându-i pe vecini ca, pe perioada verii, să treacă și să „arunce un ochi” la bunurile tale! În plus, neliniștile și îngrijorarea sunt tot o formă de sclavie! Dar e posibil să trăiești bine cu atât de puțin, încât nimic să nu-i atragă pe hoți. Dacă vor să fure televizorul, cu atât mai bine pentru ei. Nu vor câștiga mare lucru. Nu voi uita niciodată ce mi-a spus într-o zi prietenul meu Samuel, din New York, în legătură cu fratele lui: „Cel mai scump costă securitatea. Joshua plătește o sumă exorbitantă pentru un apartament minuscul, dar stă în cartierul cel mai sigur.”

CUM SĂ DUCI O VIAȚĂ UȘOARĂ

„Şase trăsuri și cai se întorc din acest refugiu. Privighetorile și florile nu disprețuiesc sărăcia.”

LANG CHE-YUAN, *La nesfârșit ploaia*, NAGAI KAFU

Dacă nu ai averi, spuneau japonezii odinioară, nu ai parte de nenorociri. De ce să trăim ca sclavi ai bunurilor materiale și să murim sub povara inertă a averilor acumulate? O locuință mică, mobilată austera, nu echivalează nici cu tristețea, nici cu proasta dispoziție. Ea poate, dimpotrivă, să fie foarte veselă și foarte vie. Totul depinde de starea de spirit, de entuziasmul și de energia celui care stă în ea. Ceea ce ne face fericiți nu este nici spațiul, nici mobilierul, nici averile, ci lejeritatea și lipsa de griji ale unei vieți trăite într-un trup sănătos și cu un spirit eliberat de cât mai multe constrângeri sociale, izbăvit de urmărirea neîncetată a plăcerilor lipsite de valoare. Să nu-ți fie foame și nici frig – cine are parte de asta e fericit. Ca să trăiești simplu trebuie să examinezi natura simplității, care depinde întru totul de integritate și corectitudine. Dacă vei acorda atenție acestor două atribute, viața și se va simplifica de la sine.

Respect pentru oameni și cărti

MAI MULT TIMP

MAI PUȚINE ORE DE MENAJ ÎNTR-O LOCUINȚĂ MICĂ

„Casele celor bogăți parcă s-au «umflat» fără limite aparente. Casele noilor îmbogațiti sunt atât de mari, încât nu mai pot să fie administrate de o singură persoană.”

ANCHETĂ *New York Times*, 24 octombrie 1999

Cuplurile care angajează o menajeră ca să rezolve problema curăteniei – cea care generează majoritatea conflictelor dintre ei – sunt din ce în ce mai numeroase. Se spune că, în New York, oamenii apelează cel mai des la firmele de curătenie sămbăta, între orele 9 și 11, deci la început de weekend, după o săptămână de muncă pe parcursul căreia casa s-a transformat într-o adevărată cocină. Concluzia? E mai ușor să faci dezordine într-un apartament mare decât într-unul mic. Ordinea și curătenia dintr-o locuință aduc liniște, care e atât de prețioasă, încât celor care trăiesc pe suprafețe imense le este greu să o obțină – presupunând că reușesc totuși acest lucru. Din ordine se naște seninătatea.

CU CÂT CASELE SUNT MAI MARI,
CU CÂT SUNT MAI ÎNCĂRCATE,
CU ATÂT NE RĂPESC MAI MULT TIMP

„Cel care se consacră exclusiv dobândirii bunurilor din această lume e întotdeauna grăbit, căci nu dispune decât de un timp limitat ca să-și atingă scopul și să se bucure de el.”

TOCQUEVILLE

Cu cât producem mai multe bunuri și servicii, cu atât scade valoarea lucrurilor și cu atât mai puțin avem timp să ne bucurăm de ele. Pentru că avem prea multe posesiuni materiale, timpul pentru plăcerile nemateriale se împuținează. Alergăm după bani ca să cumpărăm case mai mari, mașini mai mari, mai multe piese de mobilier, haine sau gadgeturi. Din acest motiv, micile magazine de odinioară s-au transformat în uriașe centre comerciale, pe care le luăm cu asalt în weekend ca să găsim, iar și iar, ceea ce ar putea să ne amelioreze, aranjeze sau înfrumusețe interiorul. Cu cât o locuință este mai mare, cu atât e de nevoie de mai mult timp pentru aranjarea și întreținerea ei. Nici nu apucăm bine să spunem că, în sfârșit, ne-am liniștit, că iar se găsește ceva de făcut: să spălăm geamurile, să tăiem crengile copacului de care se plâng vecinul, să reparăm canalizarea... Pe lângă timpul pierdut, să nu mai pomenim oboseala provocată de toate astea! Oboseala, la rândul ei, e unul dintre elementele care ne răpesc cel mai mult timp. Unul dintre laitmotivele epocii noastre este lipsa de timp. Dar cine ne obligă să îl consumăm în activități inutile și înrobitoare? Cei care își folosesc prost timpul, spunea Jean de la Bruyère, sunt primii care se plâng de scurtimea lui.